

Dosarul nr. 2rc-65/23
2-18122458-01-2rc-03072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Potînga
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, G. Dașchevici, A. Bostan

ÎNCHEIERE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

studiind cererea de recurs depusă de avocatul Dragomir Petcu în numele și interesele Societății pe Acțiuni „Scauri”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Scauri” împotriva Societății pe Acțiuni „Transobiect” cu privire la repunerea în termen de adresare în judecată, încasarea datoriei și a penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Scauri” împotriva hotărârii din 15 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal, iar partea apelantului nu a solicitat repunerea în termen,

constată:

La 06 decembrie 2017 și 26 decembrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Scauri” (în continuare SA „Scauri”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Transobiect” (în continuare SA „Transobiect”), solicitând repunerea în termenul de adresare în judecată, încasarea datoriei în mărime de 71 648 de lei, a penalității conform pct. 3.2 al contractului și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-5, 18).

Prin hotărârea din 15 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea reclamantei SA „Scauri” cu privire la repunerea în termenul de adresare în judecată.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SA „Scauri” împotriva SA „Transobiect”, ca fiind depusă tardiv (f.d. 135, 145-150).

La 03 martie 2023, SA „Scauri” a declarat apel împotriva hotărârii din 15 decembrie 2022 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea (f.d. 162-163).

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de SA „Scauri” împotriva hotărârii din 15 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură

civilă, ca fiind depus în afara termenului legal, iar partea apelantului nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 170-173).

La 21 iunie 2023, SA „Scauri”, reprezentat de avocatul Dragomir Petcu, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen și admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, cu emiterea unei încheieri prin care pricina să fie restituită la rejudecare în instanța de apel, cu admiterea spre examinare și punerea pe rol a cererii de apel depuse SA „Scauri” (f.d. 177-179).

În motivarea cererii de repunere în termenul procedural omis de declarare a recursului a invocat că, la 06 iunie 2023, administratorul SA „Scauri”, Valerii Cumpata, a luat cunoștință cu încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău și în aceeași zi s-a adresat Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat. Astfel, la 07 iunie 2023, avocatul Dragomir Petcu a fost desemnat pentru acordarea asistenței juridice calificate. Respectiv, consideră că, în speță, există temeiuri viabile de a repune SA „Scauri” în termenul procedural omis de declarare a recursului împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel. Încheierile Curții Supreme de Justiție nu se supun niciunei căi de atac.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind cererea de recurs și materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că urmează să respingă cererea de repunere în termenul procedural omis și să restituie recursul, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Din materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, copia încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată administratorului SA „Scauri”, Valeriu Cumpata, la 30 mai 2023, ceea ce se confirmă prin recipisa de comunicare a actului procedural de la fila dosarului 175.

Prin prisma art. 425 coroborat cu art. 111 din Codul de procedură civilă, în condițiile speței, termenul limită de declarare a recursului este data de 14 iunie 2023, ora 00:00.

La 06 iunie 2023, administratorul SA „Scauri”, Valeriu Cumpata, s-a adresat Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, cu cerere prin care a solicitat acordarea asistenței juridice calificate (f.d. 182).

Prin decizia coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 1186/ACC, la 07 iunie 2023, avocatul Dragomir Petcu a fost desemnat să acorde asistență juridică calificată în baza cererii administratorului SA „Scauri”, Valeriu Cumpata, înregistrată la 06 iunie 2023 sub nr. 964 (f.d. 181).

Din dispozitivul deciziei coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 1186/ACC din 07 iunie 2023, rezultă că aceasta urma a fi notificată solicitantului și avocatului desemnat în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

La 21 iunie 2023, SA „Scauri”, reprezentat de avocatul Dragomir Petcu, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen și admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, cu emiterea unei încheieri prin care pricina să fie restituită la rejudecare în instanța de apel, cu admiterea spre examinare și punerea pe rol a cererii de apel depuse SA „Scauri” (f.d. 177-179).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că cererea de recurs, prin care s-a solicitat *inter alia* și repunerea în termenul procedural omis, a fost semnată în numele și interesele SA „Scauri” de către avocatul Dragomir Petcu, în baza mandatului avocatului seria MA nr. 2003673 din 21 iunie 2023, care a fost eliberat în temeiul deciziei coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 1186/ACC din 07 iunie 2023 (f.d. 180 recto-verso).

Instanța de recurs reține că, deși, decizia Oficiului teritorial Chișinău al CNAJGS datează cu 07 iunie 2023 și urma a fi comunicată cel târziu până la 12 iunie 2023, mandatul avocatului seria MA nr. 2003673, prin care administratorul SA „Scauri” a transmis avocatului Dragomir Petcu împuterniciri de reprezentare a societății, a fost eliberat abia la 21 iunie 2023.

Din cererea de recurs rezultă că, avocatul Dragomir Petcu nu a invocat careva argumente ce ar justifica perioada atât de îndelungată între data emiterii deciziei Oficiului teritorial Chișinău al CNAJGS nr. 1186/ACC, la 07 iunie 2023 și data

eliberării împuternicirilor, la 21 iunie 2023.

În opinia instanței de recurs, de la momentul desemnării avocatului Dragomir Petcu pentru acordarea asistenței juridice calificate, în baza deciziei Oficiului teritorial Chișinău al CNAJGS nr. 1186/ACC din 07 iunie 2023, acesta dispunea de timp suficient pentru ca SA „Scauri” să-i elibereze împuternicirile speciale necesare și pentru îndeplinirea actului de procedură de depunere a recursului în interiorul termenului legal, până la 14 iunie 2023, ora 00:00.

Însă, depășind termenul procedural de declarare a recursului și solicitând repunerea în acesta, avocatul Dragomir Petcu nu a invocat nici un argument ce ar justifica omiterea termenului de a exercita dreptul de atac, limitându-se doar la formularea solicitării de repunere în termenul procedural omis și la faptul că recurenta a luat cunoștință la 06 iunie 2023 cu încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar Oficiul teritorial Chișinău al CNAJGS l-a desemnat pentru acordarea asistenței juridice calificate la 07 iunie 2023.

Instanța de recurs învederează că, simpla formulare a solicitării de repunere în termenul procedural omis, fără a expune motivele pe care se întemeiază această cerință și a invoca probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în interiorul termenului legal, nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, în sensul acestei norme legale, în termenul procedural omis pot fi repuse doar persoanele care l-au omis din motive întemeiate și în baza probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, prin prisma principiului imparțialității instanței de judecată și a respectării principiului securității raporturilor juridice, nu este în drept să se substituie autorului cererii de repunere în termenul procedural omis și să motiveze din oficiu o asemenea cerere. Cu atât mai mult că, această cerere este formulată de către un profesionist, care este avocat licențiat.

În acest sens, este imperioasă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu împotriva României, cauza Marckx împotriva Belgiei).

În această ordine de idei, instanța de recurs ajunge la concluzia necesității respingerii cererii avocatului Dragomir Petcu depuse în numele și interesele SA „Scauri” cu privire la repunerea în termenul procedural omis de declarare a recursului împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar cu titlu de consecință și sancțiune procedurală, restituirea recursului, în temeiul art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 10, art. 116, art. 269-270, art. 424 alin. (2) și (3),

art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea avocatului Dragomir Petcu depusă în numele și interesele Societății pe Acțiuni „Scauri” cu privire la repunerea în termenul procedural omis de declarare a recursului împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Se restituie cererea de recurs depusă de avocatul Dragomir Petcu în numele și interesele Societății pe Acțiuni „Scauri” împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Scauri” împotriva Societății pe Acțiuni „Transobiect” cu privire la repunerea în termen de adresare în judecată, încasarea datoriei și a penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Viorica Puica

judecătorii

Aliona Donos

Oxana Parfeni